

JAB-1601100101051602 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

October – 2019

Sanskrit : Paper-16

(Common Paper For 2015 & 2016)

(Sanskrit Vyakaran - (B))

(Optional) (New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ चतुर्थी विभक्तिना उपयोगो उदाहरण आपी समझवो : १४
1 Explain the use of “चतुर्थी” by giving illustration. 14

अथवा / OR

- १ षष्ठि विभक्तिना उपयोगो उदाहरण आपी समझवो. १४
1 Explain the use of ‘षष्ठि’ by giving illustration. 14

- २ नीचेनामांथी कोईपण सात रूपो ओणभावो : १४
2 Recognise the following gramatical forms : (any seven) 14

रामात्, कविम्, भानुना, पित्रे, नद्याः, वध्वोः, वारिणी, रामाभ्याम्, कवी, भानून,
पितृभिः, नदीषु, वध्वः, वारिणः ।

- ३ नीचे आपेला रूपो ओणभावो : (कोईपण सात) १४
3 Recognise the following gramatical forms : (any seven) 14

भवामि, भवावः, पचन्ति, पचतः, पठसि, पठथः, तुदथ अभवत्, अतुदताम्, अपठन्,
अपचम्, तुदामः, अभवः, अपठत् ।

૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક ગદ્યખંડનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો : ૭

4 (A) Translate any one following passage in mother tongue : 7

(૧) असूया मनसः शान्तिं शीघ्रम् अपहरति । विद्यासम्पादने स्वकार्यक्षेत्रे यशसः सम्पादने धनस्थानादिसम्पादने च स्पर्धया प्रयत्नः यद्यपि आवश्यकः, तथापि असूयया प्रयत्नः न उचितः । विना प्रयत्नं फलापेक्षा, यशस्विनां विषये अवहेलनबुद्धिः, तेषां यशसः विघ्नकरणप्रवृत्तिः स्वकार्यसाधनापेक्षया, परकार्यहानौ एव आसक्तिश्च असूयायाः रूपान्तराणि । असूयायाः प्रधानं कारणम् आत्मविश्वासाभावः ।

(૨) रामायणेन यल्लोकहृदयेष्वेतादृशं गौरवान्वितं स्थानं प्राप्तं तस्यैकं कारणं विशालजीवनपटावरणमस्ति । तथापि वास्तविकरूपेणान्तिमदृष्टया एषा तु कौटुम्बिकस्नेहबंधनान्विता कुटुम्बकथा एवास्ति । पितापुत्रयोः, गुरुशिष्ययोः, भ्राताभ्रात्रो, पतिपत्न्योः प्रणयदीपकः संसारस्य विषयाक्तस्यमध्ये कथं स्थिरो भवति तस्य निरुपणमस्मिन्काव्ये प्राप्यते ।

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો : ૭

(B) Translate any one of the following into Sanskrit : 7

(૧) સફળતા માટે આપણે બીજા પર અવલંબન ન કરવું જોઈએ. અવલંબન એ ગુલામીનું બીજું નામ છે. બીજાના દાન પર જીવનારાઓને સ્વમાન હોતું નથી. માત્ર જાત મહેનત જ આપણામાં આત્મવિશ્વાસ સર્જે છે, અને વ્યક્તિત્વને વિકસાવે છે. જાતમહેનત ચારિત્ર્યનું નિર્માણ કરે છે.

(1) We should not depend on others for success. Dependence is an another name of slavery. Those who live on the charity of others have no self-respect, only self-help creates confidence in us and develops our personality. Self-help builds our character.

(૨) મહાભારતનું યુદ્ધ આરંભાયું છે. રણાંગણમાં સામસામી સેના ગોઠવાઈ છે. અર્જુને કૃષ્ણને કહ્યું કે, મારો રથ બંને સેના વચ્ચે લાવી મૂકો. રથમાંથી દૃષ્ટિપાત કરતાં અર્જુને બંને બાજુએ, સગાંઓ, મિત્રો અને વડીલોને જોયા. એને વિષાદ ઘેરી વળ્યો, એ બોલી ઉઠ્યો, “મારા રુંવાડા ખડા થાય છે, ગાત્રો ઢીલાં પડે છે, મારાથી નહીં લડી શકાય” આ શબ્દો સાથે એણે ગાંડીવ ધનુષ્ય ફેંકી દીધું. આ ગ્લાની અનુભવતાં અર્જુનને કૃષ્ણે ઉપદેશ આપ્યો.

(2) Mahabharat war was has already begun the opposing armies have been arranged on the bettle field. Arjuna told Krishna to park his chariot in the middle of the two armies, Taking a view from the chariot. Arjuna saw on both the sides his kinsman, Friends and Elders. He was overpowered with sorrow. He came out with an utterance. "My limbs fail me, my body sweats and get horripilation, I am unable to Fight." with these words he threw away his Gandiva Bow. Krishna preached a sermon to Arjuna who was thus dejected.

- ૫ કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short note any **two** of the following : 14
- (૧) દ્વન્દ્વસમાસ ।
- (૨) વ્યંજનસંધિ: ।
- (૩) લેટ્-લકાર: ।
- (૪) અવ્યયીભાવસમાસ: ।
-